

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 7P/58/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6822201780
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2023:6822201780.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: U. L., W.. XX.XX.XXXX, V. L., W.. XX.XX.XXXX a U. L., W.. XX.XX.XXXX, bytom u rodičov, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca ako kolíznym opatrovníkom, deti matky: U. C., W.. XX.XX.XXXX, F. M. XX a otca: V. L., W.. XX.XX.XXXX, F. M. XX o uloženie a zrušenie výchovných opatrení a nariadenie náhradnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Súd maloleté deti U. L., W.. XX.XX.XXXX, V. L., W.. XX.XX.XXXX E. U. L., W.. XX.XX.XXXX dočasne odníma z osobnej starostlivosti rodičov a maloletým deťom nariaďuje na dobu 6 mesiacov, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, pobyt v Centre pre deti a rodiny Margarétka, Vajanského 71, Lučenec.

II. Otec maloletých detí V. L., W.. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý platiť na maloleté deti U. L., W.. XX.XX.XXXX, V. L., W.. XX.XX.XXXX E. U. L., W.. XX.XX.XXXX, na každé z maloletých detí, výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne v období pobytu detí v zariadení, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca, vopred na účet Centra pre deti a rodiny Margarétka, Vajanského 71, Lučenec.

III. Matka maloletých detí U. C.Á., W.. XX.XX.XXXX je p o v i n n á platiť na maloleté deti U. L., W.. XX.XX.XXXX, V. L., W.. XX.XX.XXXX E. U. L., W.. XX.XX.XXXX, na každé z maloletých detí, výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne v období pobytu detí v zariadení, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca, vopred na účet Centra pre deti a rodiny Margarétka, Vajanského 71, Lučenec.

IV. Súd zhodnotí účinnosť výchovných opatrení pred uplynutím 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 24.11.2022 bolo začaté konanie vo veci starostlivosti o maloleté deti vzhľadom na potrebu vyhodnotenia skôr uložených výchovných opatrení. Rodičia detí sa k veci písomne nevyjadrili. Kolízny opatrovník navrhol, aby súd rozhodol o opakovanom dohľade nad výchovou mal. detí.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov detí, prečítaním listinných dôkazov - lustrácií rodičov detí registri obyvateľov, v Sociálnej poisťovni a v registri súdnych konaní, správ kolízneho opatrovníka zo dňa 22.11.2022, správ obce M. zo dňa 11.11.2022 a 17.01.2023, správy MUDr. Zity Cangárovej zo dňa 22.11.2022, správy MUDr. Jany Knotkovej Sedlákovej zo dňa 17.01.2023, správy Centra pre deti a rodiny Hnúšťa zo dňa 14.01.2023, správy Okresného riaditeľstva PZ Revúca, odboru kriminálnej polície zo dňa 05.12.2022, oboznámením sa s celým obsahom spisu, ako aj obsahom

pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4P/13/2022. Vykonanie iných dôkazov nebolo do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania navrhnuté. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný stav:

3. Čiastočným rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 8P/34/2021-59 zo dňa 22.10.2021 boli uložené výchovné opatrenia - rodičom detí bolo uložené napomenutie a maloleté deti V. a U. boli dočasne odňaté z osobnej starostlivosti rodičov a bol im nariadený pobyt v Centre pre deti a rodiny Tornaľa na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti čiastočného rozsudku. Uznesením Okresného súdu Revúca č. k. 8P/34/2021-79 zo dňa 03.12.2021 bolo uložené výchovné opatrenie - nad výchovou maloletej U. bol určený dohľad. Výchovné opatrenia boli uložené z dôvodu, že rodičia dieťaťa zanedbávali starostlivosť o maloleté deti, predovšetkým zdravotnú starostlivosť o ne. Maloletá U. mala nízky váhový prírastok, maloletý V. a U. museli byť v apríli 2021 hospitalizované vzhľadom na ich zdravotný stav a zníženú hmotnosť, maloletý V. bol opäť hospitalizovaný v lete 2021 pre zápal pľúc. Lieky a mlieko na výživu predpísané lekárkou rodičia nevyberali. V domácnosti chýbali základné potraviny, vhodné oblečenie pre deti, hygiena bola na nízkej úrovni, po zemi boli rozhádzané veci, maloleté deti mali štípance a svrabové vyrážky. V domácnosti bolo chladno. Deti boli v čase šetrení v zanedbanom stave. U maloletej U. bolo podozrenie s autizmu, keďže nereagovala na podnety, neudržiavala očný kontakt, hrávala sa sama, rodičia mali s maloletou navštíviť psychológa, či nespĺnili. S rodinou pracovalo Centrum pre deti a rodiny Hnúšťa.

4. Uznesením Okresného súdu Revúca č. k. 4P/13/2022-52 zo dňa 31.05.2022 boli uložené ďalšie výchovné opatrenia - dohľad nad maloletou U. bol ponechaný a bol určený dohľad nad výchovou maloletých detí V. a U.. Výchovné opatrenia boli uložené z dôvodu, že síce došlo k zlepšeniu situácie v rodine, ale toto bolo len krátku dobu a boli zistené menej závažné nedostatky v starostlivosti (maloletá U. bola občas počas šetrenia v znečistenom oblečení). Zároveň bola obava, či rodičia s ich slabými rodičovskými zručnosťami budú schopní zabezpečovať riadnu starostlivosť o všetky 3 deti po návrate U. a V. zo zariadenia. V domácnosti sa v tom čase nachádzal dostatok potravín a hygienických potrieb, v domácnosti bol poriadok a teplo, maloletá U. bola väčšinou v čase šetrenia čistá. U maloletej U. sa nepotvrdilo podozrenie s autizmu, zvýšenou starostlivosťou rodičov o ňu pod vplyvom viacerých inštitúcií došlo u nej k zlepšeniu, reagovala, udržiavala očný kontakt, vyhľadávala kontakt iných ľudí. S rodinou naďalej pracovalo Centrum pre deti a rodiny Hnúšťa.

5. Podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 22.11.2022 rodina naďalej žije na adrese M.I. Č.. XX, kde obývajú časť staršieho domu, ktorý pozostáva z dvoch miestností. Hygiena domácnosti je na nízkej úrovni. Rodičia sa zo začiatku snažili zabezpečovať dôkladne základnú starostlivosť o svoje deti. Poslednú dobu počas neohlásených sociálnych zisťovaní sa stáva, že deti sú často v znečistenom oblečení, majú špinavú pokožku a často bývajú neprebalené. Mal. deti naposledy boli choré, mali užívať antibiotiká, ktoré rodičia nevybrali. Ošetrojúca lekárka MUDr. Cangárová oznámila v septembri 2022, že deti mali svrab a predpísané antibiotiká, ktoré rodičia nevybrali. V ďalšej správe oznámila, že všetky tri deti mali svrab, kašľali a soplili, mali predpísané Infektoscab, U. aj antibiotiká, ktoré rodičia nevybrali. Matka detí uviedla, že bola s U. na foniatickom vyšetrení, ale nález nedoniesla. Posledné neohlásené sociálne zisťovanie v rodine bolo vykonané dňa 10.11.2022. V domácnosti sa nachádzali obidvaja rodičia aj s mal. deťmi. V domácnosti bolo zakúrené. Mal. deti sedeli na gauči spolu s rodičmi a pozerali televízor. Mal. deti boli počas sociálneho zisťovania čisté, no neprebalené. Na pokožke mali U. a V. menšie vyrážky, ale oveľa lepšie ako pri predošlom sociálnom zisťovaní. Rodina v čase neohlásených sociálnych zisťovaní mala dostatok potravín a hygienických potrieb. Rodičia majú nízku mentálnu úroveň, taktiež im chýbajú základné rodičovské zručnosti ohľadom starostlivosti o mal. deti, niekedy ako keby si neuvedomovali aké riziko môže vyplynúť z ich ľahostajného prístupu k ich deťom. Dňa 16.11.2022 ich kontaktovala starostka obce M., ktorá uviedla, že deti nemajú dostatok oblečenia a taktiež nemajú pod čím spať. Financie ktoré im spravuje, im nedá do rúk a pôjde im nakúpiť potrebné veci. Má obavy, že matka nezvláda starostlivosť o svoje mal. deti. ÚPSVR Revúca má za to, že rodinu je potrebné naďalej monitorovať a vykonávať v rodine opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Výchovné opatrenie t.č. neplní svoj účel.

Podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 17.01.2023 bytové pomery sú nezmenené, hygiena domácnosti je naďalej na nízkej úrovni. Od poslednej správy z 22.11.2022 sa situácia v rodine zlepšila. Rodičia sa snažia zabezpečovať starostlivosť o svoje deti podľa ich možností a schopností. Počas sociálnych zisťovaní mali deti saturované fyziologické potreby, mali zabezpečenú stravu, potraviny a iné nevyhnutné potreby im zabezpečuje Obecný úrad M., ktorý je osobitným príjemcom štátnych sociálnych

dávok. S potravinami, ktoré obec zakupuje, sa rodičia však ešte celkom nenaučili hospodáriť. Maloleté deti boli počas posledných sociálnych zisťovaní primerane a čisto oblečené. Zdravotnú starostlivosť t.č. zabezpečuje MUDr. Knotková Sedláková, deti u nej ešte neboli vyšetrené. Posledné sociálne zisťovanie bolo v rodine vykonané dňa 16.01.2022. Osobná hygiena detí bola v poriadku, pokožka detí nevykazovala známky kožného ochorenia, bola čistá. Matka uviedla, že maloleté deti natierala predpísaným púdom od doktorky, včera ich kúpali, robí všetko čo je v jej schopnostiach, aby deti zostali v jej osobnej starostlivosti. Otec uviedol, že bol ráno kúpiť deťom raňajky a dnes by im mala ísť starostka na väčší nákup. Toho času je nezamestnaný, pretože vo firme Maholz s.r.o. teraz nepotrebujú toľko ľudí. S rodinou pracuje aj CDR Hnúšťa. navrhol, aby súd rozhodol o opakovanom výchovnom opatrení t.j. dohľad nad výchovou mal. detí.

6. Podľa správy Obce M. zo dňa 11.11.2022 pri neplánovanej návšteve domácnosti (starostka priniesla nákup potravín, hygienických potrieb, pretože obec je osobitným príjemcom dávok, ktoré rodičia poberajú) otec nebol prítomný, napriek tomu, že deti práve vstali, boli špinavé, z toho bolo zrejmé, že deti neboli dlhšiu dobu umývané alebo kúpané. U. mala na sebe mokré studené tepláky, bola pomočená, v čase 11.00 hod. ešte neboli naraňajkované, matka nemala pripravené žiadne jedlo, deťom podala ovocie z nákupu, ktorý priniesli, deti hltavo jedli, z čoho bolo zrejmé, že boli veľmi hladné. Detská vanička na kúpanie bola vyhodенá na dvore, je to už tretia vanička v tomto roku, ktorú rodine zakúpili, nakoľko dve predchádzajúce rozbili nešetrným zaobchádzaním, taktiež boli vyhodенá prikrývka na spanie, deti boli prikryté v izbe len dekou. Odpad z kuchyne, plienky, krabice od mlieka, plastové fľaše, všetko bolo porozhadzované pred domom, na čo sú rodičia pravidelne upozorňovaní, aby triedili a ukladali odpad do nádob a vriec, pretože hrozí rozmnoženie hlodavcov v domácnosti a tým aj riziko chorôb detí. Z uvedeného je zrejmé, že matka starostlivosť o maloleté deti sama nezvláda, otec je partnerke pri starostlivosti málo nápomocný, snaží sa zabezpečiť vyšší príjem financií prácou na dohodu, výpomocou v domácnosti občanov v dedine, no matka s financiami nevie hospodárne nakladať a tak väčšinu potravinového, hygienického tovaru oblečenia aj iného materiálu zabezpečuje obec. Vyššie opísaná situácia sa obdobne opakuje pri každej návšteve starostky v rodine starostky v rodine. Pri plánovaných návštevách štátnych inštitúcií rodičia domácnosť upracujú, deti pripravujú na návštevu, nachystajú jedlo, čo budí dojem potrebnej starostlivosti, pri náhodných návštevách je však opak pravdou.

Podľa správy Obce M. zo dňa 11.11.2022 starostka obce na základe požiadaviek rodičov zabezpečuje rodine nákupy, vykonáva úhradu SIPO, cestovné k lekáreke, lieky a pomáha rodine v komunikácii s inštitúciami. Rodina má zabezpečené v dostatočnej miere všetky základné potreby pre zdravý vývoj detí, rodičia nevedia hospodáriť s potravinovým tovarom (napr. nákup v piatok z predajne mäsa spolu do 25 kg, za 3 dni spotrebovali viac ako 20 kg mäsa). V novembri bol matke doplatený rodičovský príspevok za 5 mesiacov, nakoľko toľko trvalo, kým predložila potrebné dokumenty. Plány rodičov zrekonštruovať bývanie skončili tak, že obec nakúpila farby a materiál, no tento materiál viac ako mesiac je nepoužitý. Starostka ďalej nakúpila paplóny, vankúše, oblečenie, deky, záclony, čiastočne oblečenie pre deti, výdavky spolu 400,- Eur. Viac ako 1.000,- Eur rodičia minuli za necelé 2 mesiace na potravinový a drogistický tovar. Nákupy starostka vykonávala na základe požiadaviek rodičov. Keď chcela ušetriť peniaze, otec detí jej hrubo vynadal, ako im môže nedať peniaze, keď deti nemajú čo jesť. Rodičia nezaobchádzajú šetrne so spotrebným tovarom, darovanú práčku poškodili zakrátko tak, že je nefunkčná (porucha bola spôsobená nesprávnou manipuláciou). Už tretia detská vanička, ktorú v minulom roku zakúpili, bola po mesiaci používania rozbitá. Darované alebo kupované oblečenie pre deti je povyhadzované na dvore a v koši. Pri kontrole zaplnenej smetnej nádoby bol nájdený vyhodенý väčší objem uvarených cestovín a 2 kusy kuracích stehien. Opakovane sa stalo, že pri vykladaní nákupu otec nebol prítomný a matka spala (o 9.15 alebo 10.30), nezobudila sa ani na volanie, maloleté deti sedeli na posteliach a mali zapnutú televíziu. Ústne uzavreté dohody medzi starostkou a rodičmi rodičia neakceptujú. Starostke a inštitúciám poskytujú klamlivé informácie, nedodržiavajú termíny, v minulosti nariadené opatrenia nemali významný efekt na zlepšenie starostlivosti o deti a zodpovednosti rodičov.

7. Podľa správy ošetrujúcej lekárky MUDr. Zity Cangárovej maloletá U. bola vyšetrená na ambulancii 28.09.2022, pre svrab bol ordinovaný Infektoskab, ktorý nevybrali. 25.10.2022 bola vyšetrená pre infekčnú HCD a svrab, predpísané lieky vybrali 27.10.2022. Odvtedy na ambulancii nebola. Maloletý V. bol vyšetrený 28.09.2022 pre infekčnú HCD, na hrudníku mal štípance po hmyzu, bola doporučená symptomatická liečba. 25.10.2022 vyšetrený pre svrab a prechladnutie. Doporučený Infektoskab a Fenistilkv, ktoré vybrali 27.01.2022. Odvtedy na ambulancii nebol. Maloletá U. bola na ambulancii vyšetrená 25.10.2022. Pre svrab bol predpísaný Infektoskab, ktorý však nevybrali. Matka udávala,

že bola na Foniatrii v BB, údajne jej nález nedali. Údajne je objednaná na 30.10.2022. Odvtedy na ambulancii nebola, nemá vedomosť, či na vyšetrení v BB boli.

8. Podľa správy ošetrujúcej lekárky MUDr. Knotkovej Sedlákovej deti u nej ešte neboli vyšetrené.

9. Podľa správy Centra pre deti a rodiny Hnúšťa CDR vykonáva opatrenia v rodine už od roku 2020. Posledná návšteva bola uskutočnená 12.01.2023. Počas doby spolupráce vníma CDR v rodine posun k lepšiemu, aj keď podľa štandardov OSPODaSK nie sú potreby maloletých detí napĺňané dostatočne. Základné biologické potreby sú pri intervenciách CDR naplnené v rámci zdrojov rodiny (intelekt, financie a rodinná genéza) uspokojuivo. CDR je toho názoru, že maloleté deti nie sú priamo ohrozené na živote. Rodičia zanedbávajú zdravotnú starostlivosť - špecializované vyšetrenie maloletej U. - je potrebná jej hospitalizácia v Banskej Bystrici, kde sa matka opakovane nedostavila. Je predpoklad, že v tomto smere sa nepodarí rodičov aktivizovať uspokojuivo pre potreby OSPOD. Z pohľadu CDR má matka vytvorenú vzťahovú väzbu s maloletými deťmi, aj keď neistú (ako 45% celej populácie). VV je základný predpoklad pre zdravý mentálny a z toho plynúci fyzický stav človeka. Odňatím maloletých detí z rodinného prostredia by došlo k narušeniu už vytvorenej väzby, čím by maloleté deti trpeli, prejavilo by sa to nežiadúcimi prejavmi v správaní. Náhradné prostredie je výhodnejšie len v prípade priameho ohrozenia života, prípadne ťažkých foriem týrania zo strany primárnych opatrovateľov, čo nie je prípad tejto rodiny. CDR odporúča ponechať deti v starostlivosti rodičov, rodinu naďalej intenzívne monitorovať (OSPOD), a sprevádzať a podporovať (CVI a CDR).

10. U rodičov detí nebola zistená žiadna trestná a priestupková činnosť.

11. Matka detí na pojednávaní uviedla, že pokiaľ ide o vyšetrenie U. v Banskej Bystrici, tak tam boli, ale doktorka mala dovolenku. Lieky, ktoré boli predpísané deťom, vybrala. Svrab mali len U. a V., U. nie. Nevymaľovali, pretože otec pracuje a nemá čas. Dnes bola objednaná s U. k psychológovi, ale volala tam, že nemôže prísť, lebo je súd a psychologička jej dala ďalší termín na pondelok.

12. Otec detí na pojednávaní uviedol, že tento týždeň boli s deťmi u MUDr. Knotkovej Sedlákovej, tá povedala, že deti sú v poriadku. Opäť tam majú ísť v termín, ktorý určila a vtedy im povie termín vyšetrenia v Banskej Bystrici. Nemôžu na starostku nič povedať, snaží sa, kupuje im čo potrebujú. Ich dcéra ale je malá a robí si čo chce, povytáhuje vlhčené utierky a tie potom sú pohádzané po zemi. Keď sú špinavé, tak ich už nemôžu použiť a musia ich zahodiť. U. chodí spať len okolo 2.00 - 3.00 h nadržanom. On momentálne nepracuje, zamestnávateľ mu povedal, že už nemá preňho prácu. Snaží sa nájsť si prácu niekde v Revúcej, odísť preč mimo Revúcej nemôže, nemôže matku detí nechať samú. Chcel by, aby deti ostali doma, budú sa snažiť.

13. Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení (ďalej len zákon o rodine) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 37 zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,

b) inú povinnosť.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2. Ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2. Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

15. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rodičia maloletých detí napriek uloženým výchovným opatreniam dlhodobo zanedbávajú starostlivosť o maloleté deti. Problémy v rodine sú riešené už dlhšiu dobu, za tieto roky bolo v rodine vykonávaných množstvo sociálnych zisťovaní, rodičia boli opakovane upozorňovaní na zlepšenie starostlivosti o maloleté deti, bola vyvíjaná snaha na zlepšenie ich rodičovských zručností, s rodinou celý čas pracuje Centrum pre deti a rodiny Hnúšťa. Napriek skôr uloženým výchovným opatreniam - dočasnému odňatiu 2 detí z osobnej starostlivosti rodičov, napomenutiu a dohľadu nad výchovou detí sa opakovane vyskytujú vážne nedostatky v starostlivosti o maloleté deti. V období od posledného uloženého výchovného opatrenia - ponechania dohľadu nad výchovou maloletých detí v máji 2022 boli opakovane zistené (zo strany rôznych inštitúcií) viaceré vážne nedostatky v starostlivosti - v domácnosti je hygiena na nízkej úrovni, odpadky pohodené po zemi a po dvore, špina, zima, maloleté deti boli opakovane počas šetrení špinavé, neprebalené, mali štípance a známky kožného ochorenia, pokiaľ boli deti vyšetrené ošetrovateľom, opakovane sa stalo, že predpísané lieky rodičia nevybrali, deti mali zdravotné problémy, ktoré s veľkou pravdepodobnosťou súvisia s nevyhovujúcimi podmienkami v domácnosti - svrab. Už dlhšiu dobu je tiež rodičom známa potreba vykonať odborné vyšetrenie maloletej U. v Banskej Bystrici. Rodičia niekoľko mesiacov neboli schopní s maloletou toto vyšetrenie absolvovať, dokonca ošetrovateľka matka klamala, že na tomto vyšetrení bola, len jej nedali nález. Týmto spôsobom rodičia ohrozujú zdravie svojich maloletých detí. Stalo sa, že rodina nemala zabezpečené potraviny a to napriek tomu, že nákupy obec vykonáva v takom množstve, že by nedostatok potravín v domácnosti nemal byť. Potraviny boli nájdené vyhodené v odpadkovom koši. Je nutné zdôrazniť, že rodina má zabezpečené základné potreby len vďaka intenzívnej pomoci obce, pokiaľ boli určité kompetencie ponechané rodičom, rodičia opakovane zlyhávali - rodičia nedokážu sami hospodáriť s peniazmi, nedokážu si ani zadeliť tovar nakúpený obcou tak, aby im vydržal dlhšiu dobu, ich potraviny pravdepodobne spotrebávajú aj iní členovia rodiny (20 kg mäsa spotrebované za 3 dni), bez pomoci rodičia nedokážu zabezpečiť deťom riadne zdravotnú starostlivosť a komunikovať s inštitúciami. Rodičia nedokážu zlepšiť bytové podmienky

a to ani keď im je tovar na to určený (materiál na vymaľovanie, nábytok, elektrospotrebič) prinesený až domov. Rodičia zlepšili starostlivosť o domácnosť a deti len krátkodobo - pred ohlásenými návštevami rodiny Centrom pre deti a rodiny Hnúšťa a po začatí súdneho konania, zlepšenie nie je počas celej doby dohľadu nad výchovou detí, navyše zlepšenie sa týka len niektorých nedostatkov.

16. Súd má za to, že za týchto podmienok možno konštatovať, že dohľad nad výchovou maloletých detí neplní svoj účel a je nutné uloženie ďalších a to prísnejších výchovných opatrení, nariadenie dočasného pobytu detí v zariadení za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí, pričom ak sa situácia v rodine a prístup rodičov nezmení, môže nastať situácia potreby nariadenia ústavnej starostlivosti. Záverom súd uvádza, že sa nestotožňuje s názorom, že len priame ohrozenie života, prípadne ťažké formy týrania zo strany primárnych opatrovateľov odôvodňujú vyňatie detí z rodinného prostredia, výchovné opatrenie pobytového charakteru a nariadenie ústavnej výchovy prichádza do úvahy aj v prípade, ak skôr uložené výchovné opatrenia neplnia svoj účel, ako je to v danom prípade, keď zanedbávaním starostlivosti o deti rodičia ohrozujú zdravie a riadnu výchovu detí.

17. Vzhľadom na uvedené súd v súlade s § 37 ods. 3 písm. b) zákona o rodine uložil maloletým deťom U., V. E. U. výchovné opatrenie - dočasne deti odňal z osobnej starostlivosti rodičov a nariadil im na dobu 6 mesiacov pobyt v Centre pre deti a rodiny Margarétka Lučenec a to na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí.

18. Podľa § 62 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

19. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Keďže boli maloleté deti odňaté z osobnej starostlivosti rodičov a bol im nariadený pobyt v zariadení, súd analogicky podľa § 81 zákona o rodine a v súlade s § 62 a 75 zákona o rodine upravoval vyživovaciu povinnosť rodičov k maloletým deťom. Výživné bolo u oboch rodičov určené v minimálnej zákonnej výške, t. j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, nakoľko rodičia detí majú minimálny príjem (len štátne sociálne dávku) a v ich schopnostiach a možnostiach nie je platenie výživného vo vyššej výške. Výživné sú rodičia povinní platiť počas celého trvania umiestnenia detí v centre pre deti a rodiny a to vopred a na účet detského domova, v ktorom sú deti umiestnené.

21. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal oboch rodičov maloletých detí na platenie výživného na každé z maloletých detí v minimálnej zákonnej výške vopred na účet centra pre deti a rodiny.

22. Účinnosť výchovných opatrení súd zhodnotí pred uplynutím 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Účastníci konania, ktorí sa po vyhlásení rozsudku výslovne vzdali práva na odvolanie, nemajú právo podať proti tomuto rozsudku odvolanie.

Účastníci konania, ktorí sa práva na odvolanie proti rozsudku nevzdali, môžu proti tomuto rozsudku podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Revúca.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.